

Bilans płatniczy Polski w III kwartale 2023 roku: trzeci z rzędu kwartał z nadwyżką (komentarz do danych NBP)

- **W III kwartale 2023 roku na rachunku bieżącym bilansu płatniczego zaobserwowano dodatnie saldo dzięki nadwyżce w obrotach towarowych w warunkach utrzymującej się nadwyżki w usługach.**
- **Napływ środków unijnych ogółem i środków o charakterze inwestycyjnym zwiększył się w porównaniu do tego samego kwartału poprzedniego roku.**

III kwartał 2023 roku jest trzecim z kolei kwartałem, w którym na rachunku obrotów bieżących bilansu płatniczego pojawiła się nadwyżka, i wyniosła 8,6 mld PLN, co stanowiło 1,1 proc. PKB. W III kwartale 2022 roku rachunek obrotów bieżących zamknął się deficytem 24,1 mld PLN czyli -3,1 proc. PKB. Relacja salda obrotów bieżących do PKB, wykorzystywana przez Komisję Europejską do wczesnej identyfikacji zagrożeń dla równowagi makroekonomicznej (3-letnia średnia) wynosząca -0,5 proc., znajdowała się nadal w przedziale -4 proc./+6 proc. PKB, a więc na bezpiecznym poziomie.

Na poprawę salda obrotów bieżących w porównaniu do tego samego kwartału poprzedniego roku wpłynęło przede wszystkim dodatnie saldo obrotów towarowych (poprawa o 38,8 mld PLN) wynikające ze zmniejszenia wartości importu znacznie przewyższającego spadek eksportu. Wartość eksportu była niższa niż w poprzednich kwartałach (o 7,2 proc.) w związku ze spadkiem cen eksportu i spadkiem wolumenu wynikającym ze spowolnienia gospodarczego partnerów handlowych Polski. Tempo wzrostu importu w wyniku obniżenia cen importu i także spadku wolumenu aktywności gospodarczej w Polsce obniżyło się jeszcze bardziej, było ujemne i wyniosło z -16,0 proc.

Nadwyżka w handlu usługami pozostała na wysokim poziomie (choć niższym niż w poprzednim roku) wynoszącym 42,9 mld PLN przy jednoczesnym tylko niewielkim wzroście obrotów. Nadwyżka powstała przede wszystkim dzięki dodatnim saldom usług transportowych i pozostałych.

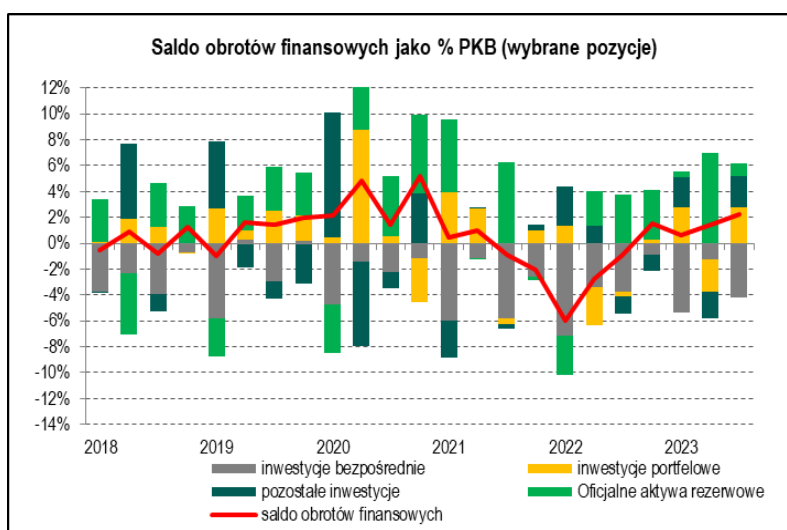
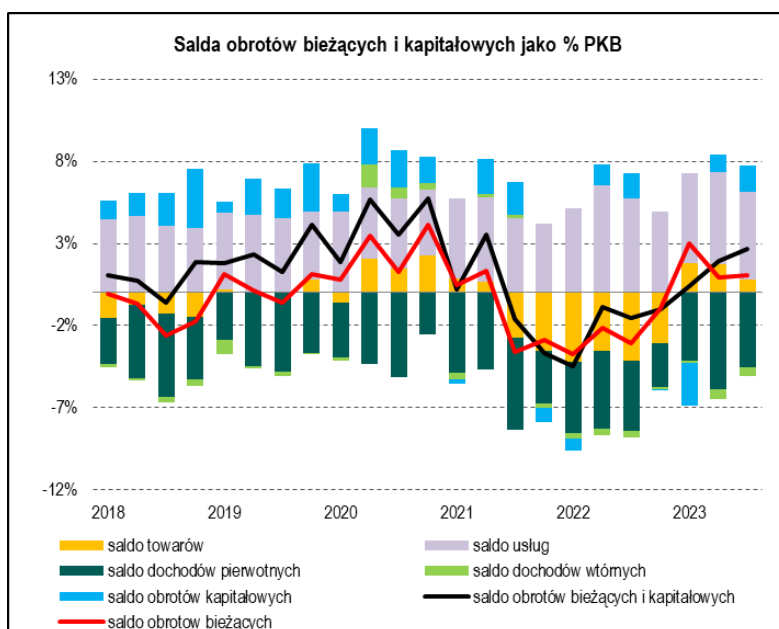
Poziom deficytu dochodów pierwotnych w III kwartale 2023 roku wzrósł w porównaniu do poprzedniego roku na skutek zwiększenia dochodów inwestorów zagranicznych z tytułu inwestycji portfelowych i pozostałych inwestycji przy jednoczesnym spadku dochodów inwestorów krajowych z inwestycji bezpośrednich. Środki przekazywane za granicę przez imigrantów pracujących w Polsce spadły w porównaniu do poprzedniego roku o 10,1 proc.

Napływ środków unijnych wyniósł 14,3 mld PLN w porównaniu do 13,0 mld PLN w poprzednim roku. Fundusze o charakterze inwestycyjnym otrzymane z tytułu zakończonych i rozliczonych przedsięwzięć,

które zostały zarejestrowane na rachunku kapitałowym bilansu płatniczego, wyniosły 9,2 mld PLN. Więcej niż w tym samym kwartale 2022 roku o 1,2 mld PLN.

W analizowanym kwartale **aktywa zagraniczne netto Polski wzrosły** tzn. saldo rachunku finansowego bilansu płatniczego było dodatnie. Zdecydował o tym przede wszystkim wzrost inwestycji (portfelowych i pozostałych) polskich podmiotów za granicą i wzrost oficjalnych aktywów rezerwowych (rezerwy banku centralnego).

Zadłużenie zagraniczne brutto Polski wzrosło z 1,663 bln PLN na koniec III kwartału 2022 roku do blisko 1,718 bln PLN na koniec III kwartału 2023 roku, a jego relacja do PKB dzięki zwiększeniu wartości PKB zmniejszyła się z 56,3 proc. PKB do 52,2 proc. PKB. Relacja **międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto** do PKB poprawiła się z -33,5 proc. PKB do -30,3 proc. PKB (jednoczesne pogorszenie z -0,989 bln PLN do -0,998 bln PLN). Kryterium równowagi makroekonomicznej (-35 proc. PKB) w stosowanej przez Komisję Europejską Procedurze Nierównowagi Makroekonomicznej (*Macroeconomic Imbalance Procedure – MIP*) jest więc nadal spełnione (podobnie jak w poprzednich trzech kwartałach).

Źródło: opracowanie własne IPAG na podstawie danych NBP